

NARXNING MOHIYATI VA SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI .

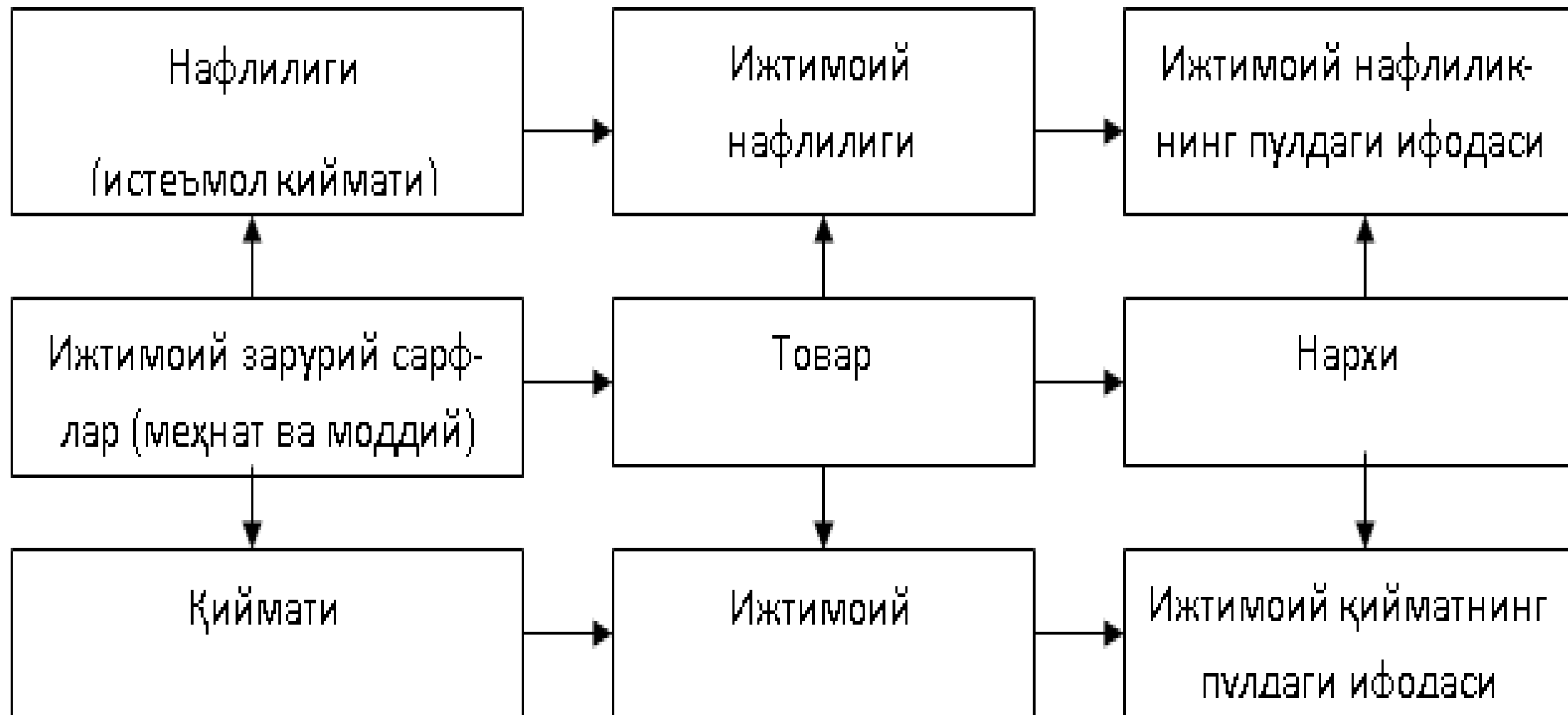
Reja.

- 1. Narxning mazmuni va uning vazifalari.**
- 2. Narx turlari va ularning mazmuni**
- 3. Raqobatning turli ko‘rinishlari sharoitida narxning shakllanish xususiyatlari.**
- 4. Narx siyosati va uning O‘zbekistonda amalga oshirilish xususiyatlari**

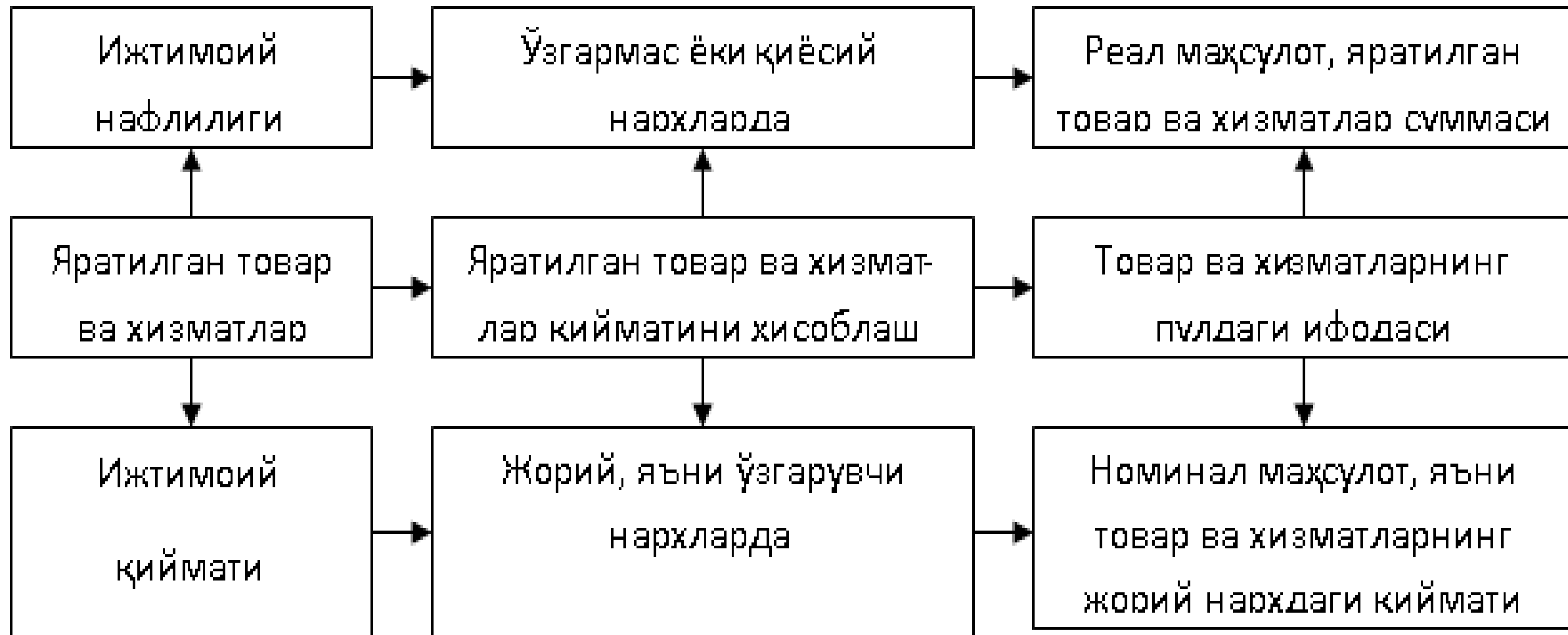
Narx tarifi.

Narx – real bozor iqtisodiyoti sharoitida tovar va xizmatlarning ijtimoiy qiymati va ijtimoiy nafliligining puldagi ifodasidir.

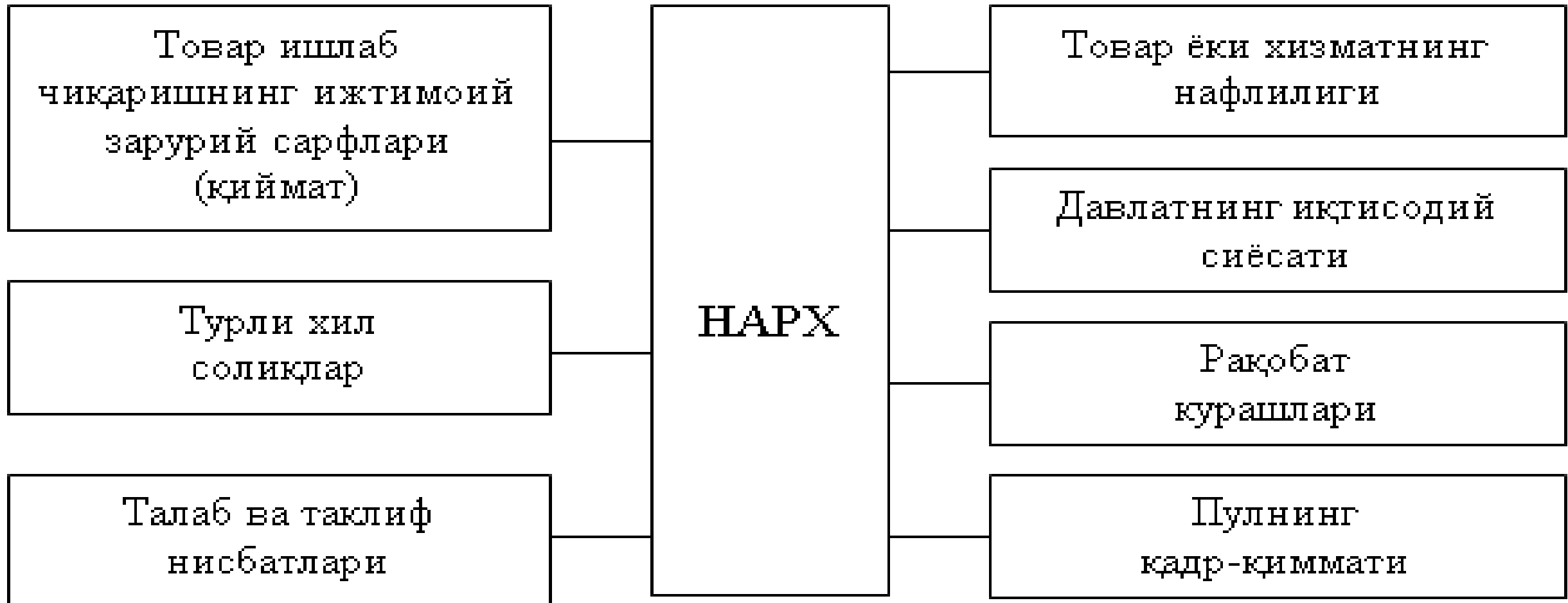
Tovardagi ikki xil xususiyatlarning narxdagi ifodasi

Tovardagi ikki xil xususiyatni ifodalovchi narxlarning mahsulot hajmini hisoblashda qo'llanishi

Narxga ta'sir qiluvchi omillar

Нархларнинг турлари

1.

- Улгуржи нарх

2.

- Шартнома нарх

3.

- Чакана нарх

4.

- Чегараланган нарх

5.

- Дотацияланган нарх

6.

- Демпинг нарх

7.

- Нуфузли нарх

8.

- қатъий (стандарт) нарх

9.

- ўзгарувчан нарх

10.

- Эркин бозор нархи

Нархнинг
вазифалари

```
graph TD; A[Нархнинг вазифалари] --- B[Мувозанатликни таъминлаш вазифаси]; A --- C[Қийматни ҳисобга олиш вазифаси]; A --- D[Тартибга солиш вазифаси]; B --- E[Рақобат воситаси вазифаси]; B --- F[Ижтимоий ҳимоя вазифаси];
```

Мувозанатликни
таъминлаш
вазифаси

Қийматни
ҳисобга олиш
вазифаси

Тартибга
солиш
вазифаси

Рақобат
воситаси
вазифаси

Ижтимоий
ҳимоя вазифаси

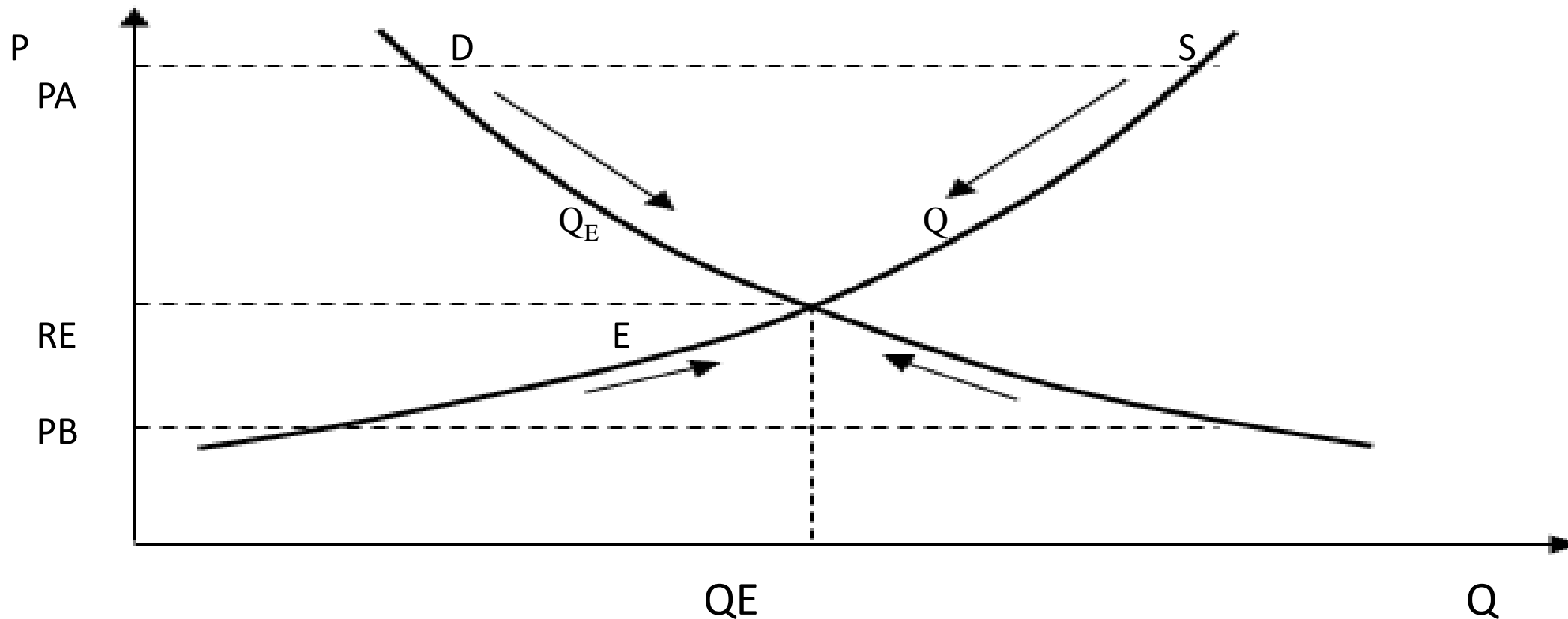
3. Raqobatning turli ko'inishlari sharoitida narxning shakllanish xususiyatlari

Mukammal raqobat sharoitida ishlab chiqaruvchi (yoki sotuvchi) hamda iste'molchi (yoki xaridor)larning soni juda ko'p bo'lib, ularning ishlab chiqarish hajmini o'zgartirish orqali narx shakllanishiga ta'siri umuman sezilmaydi.

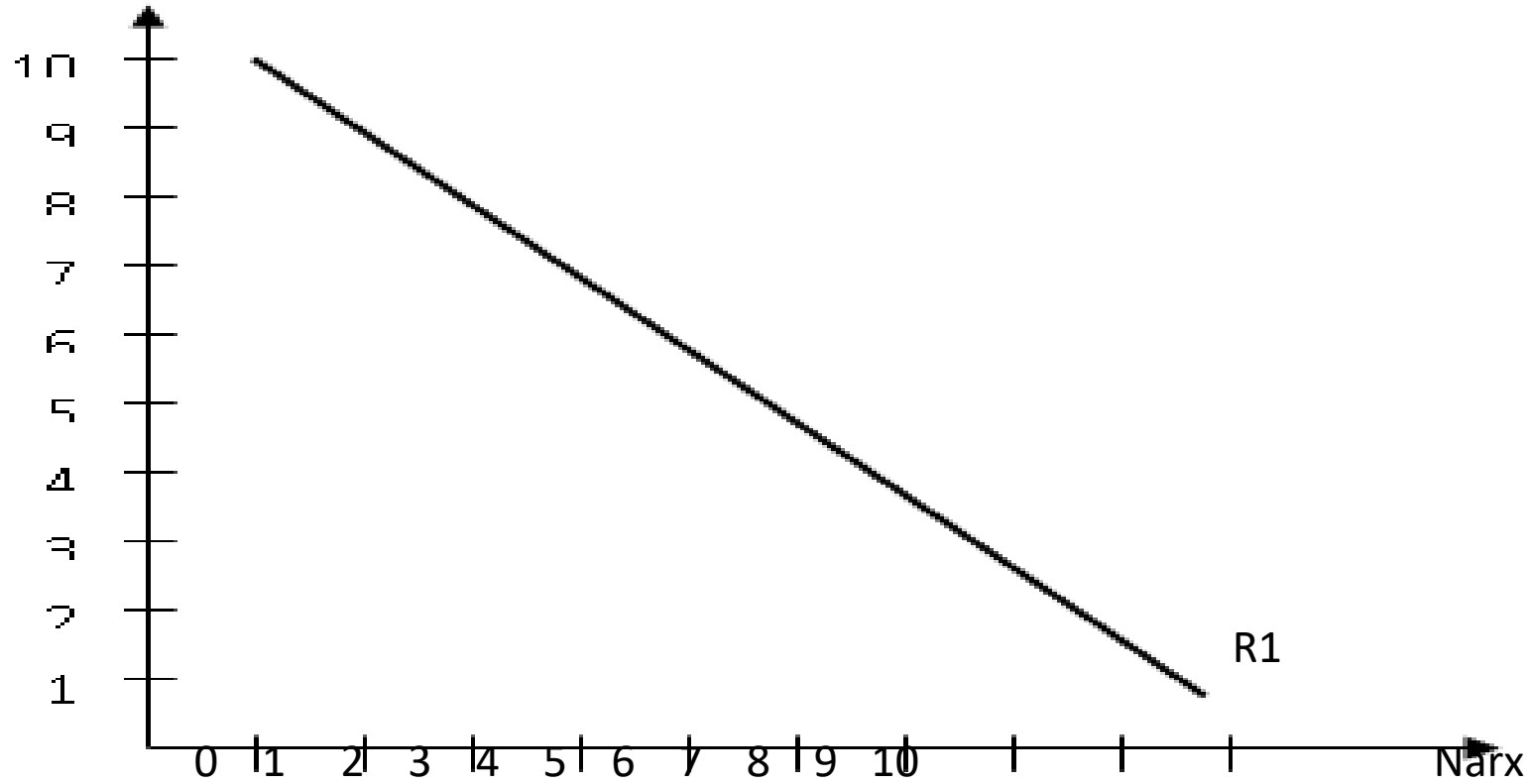
Nomukammal raqobat sharoitida esa ishlab chiqaruvchilar (sotuvchilar) yoki iste'molchilar (xaridorlar)dan birining soni cheklangan bo'lishi ularning bozordagi ishlab chiqarish hajmiga va, pirovardida, bozordagi narxning shakllanishiga sun'iy ta'sir ko'rsatish imkonini beradi. Bunday raqobat turli darajalaridagi narxlarning shakllanish xususiyatlari bir-biridan farq qiladi

Mukammal raqobatli bozor sharoitida narxning shakllanishi

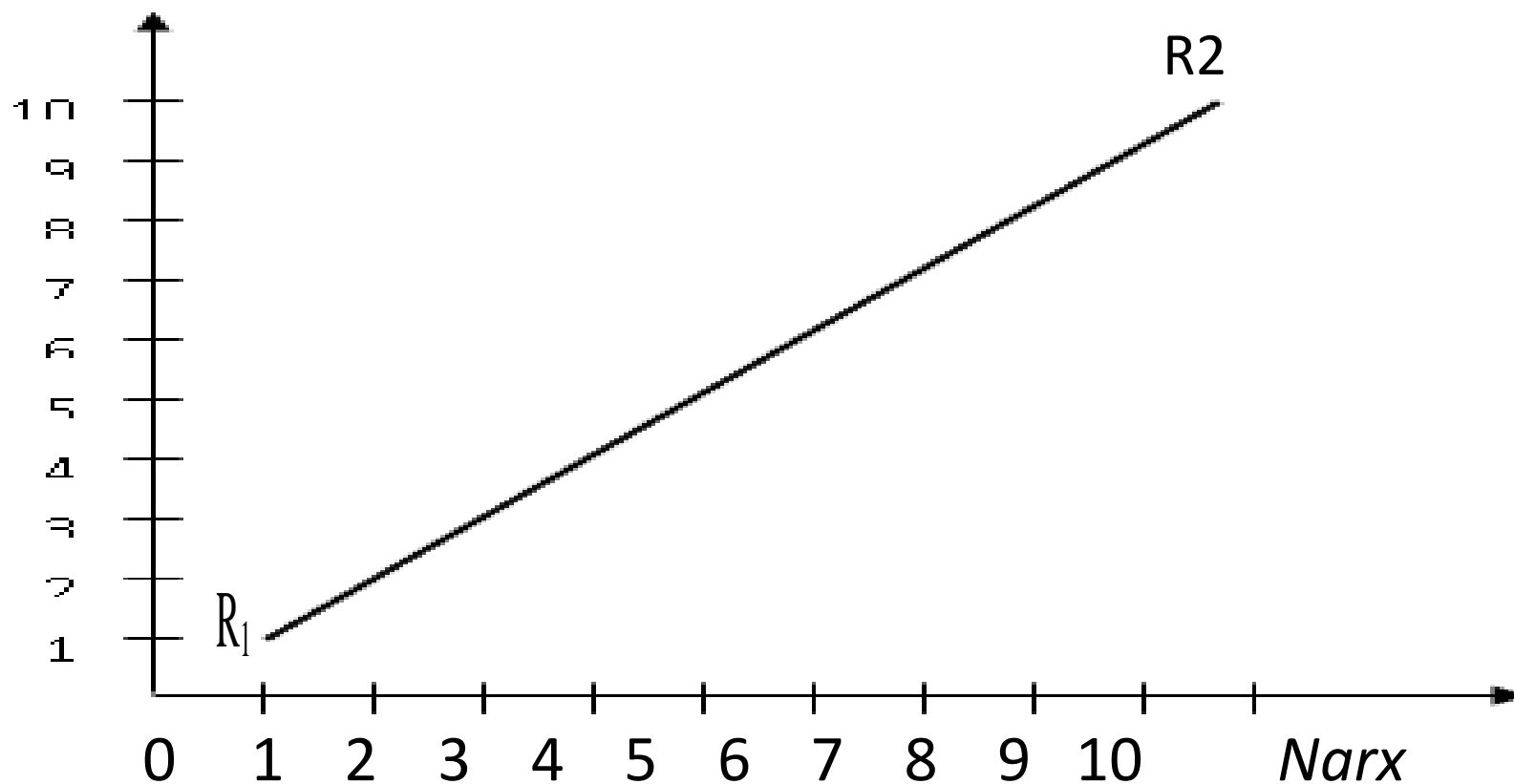

Taklif bo'yicha narx egri chizig'i

Talab bo'yicha narx egri chizig'

Talab miqdori

Нархларни эркинлаштириш босқичлари

1992 йилнинг бошида

- нархларни эркинлаштиришнинг дастлабки босқичи

1993 йил

- Нархларни эркинлаштиришнинг кейинги босқичида

1994 йил октябрь-
ноябрь

- Нархларни эркинлаштиришнинг навбатдаги босқичи